

ispitni centar

PRAVA
MJERA
ZNANJA

DRŽAVNO TAKMIČENJE 2023.

SREDNJA ŠKOLA

GEOGRAFIJA

Autorka/autor testa .....

Recenzentkinja/recenzent .....

Podgorica, ... 20..... godine

Uputstva za takmičare

Dragi takmičari

- prije početka izrade testa pažljivo pročitajte svako pitanje, potom ih rješavajte;
- prilikom izrade testova nijesu vam potrebna nikakva pomagala, koristite samo hemijsku olovku i ovaj test;
- vrijeme predviđeno za izradu testa je **60 minuta**;

Želimo vam puno uspjeha u radu !

1. Zaokruži tačnu tvrdnju:

1) Utemeljivač heliocentričnog sistema je:

- a) Klaudije Ptolomej
- b) Aristotel
- c) **Nikola Kopernik**

2) Najveća dubina Jadranskog mora iznosi:

- a) **1330m**
- b) 1430m
- c) 1530m

3) Kvarc pripada grupi:

- a) Sulfata
- b) Karbonata
- c) **Silikata**

3 poena

2. Poveži geografske prostore sa njihovim nazivima:

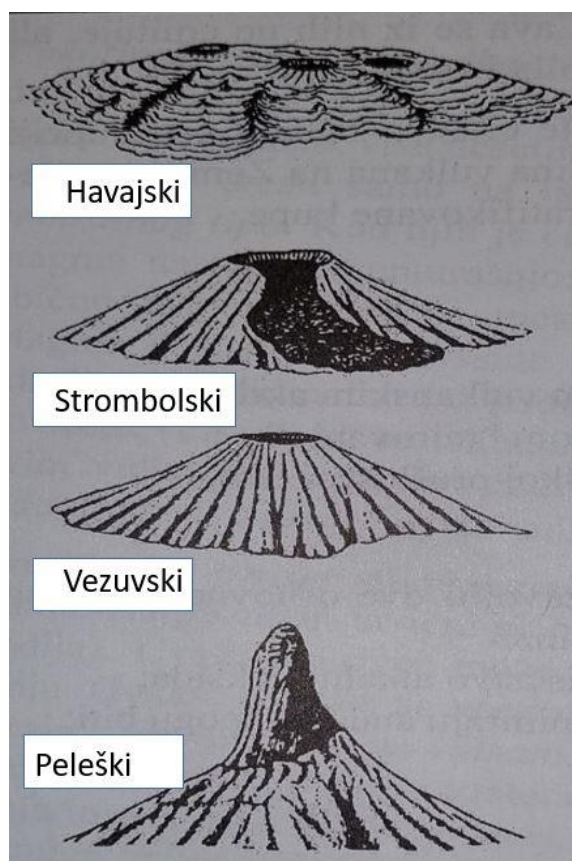
1.	Sahalin	2 regija između zapadne Ukrajine i istočne Poljske
2.	Galicija	3 regija omeđena rijekama Dnjestar i Prut u Moldaviji
3.	Besarabija	1 Ostrvo u Ohotskom moru
4.	Hekla	___ Močvarno područje u Holandiji
		4 Vulkan na Islandu

4 poena

3. Ako je rastojanje između dva mjesta u prirodi 600m, na karti razmjera **1:50 000** iznosi 1,2 cm.

1 poen

4. Dat je grafički prikaz tipova vulkana. U praznom prostoru upiši kojem tipu vulkana pripadaju.

4 poena

5. Data je nijema karta zapadnog dijela Afričkog kontinenta, na liniji pored broja upisati imena država :

1. Obala Slonovače

2. Gana

3. Togo

4. Benin

5. Burkina Faso

5 poena

6. Dopuni rečenice:

- 1) Najdublja jama na svijetu je Voronja na Kavkazu, duboka 2191m. Najdublja jama u Crnoj Gori je Željezna jama na Maganiku duboka 1162m.
- 2) Osobina zemljišta da veže vodu za sebe naziva se higroskopnost.
- 3) Degradacijski stadijumi mediteranskih šuma su makija i garig.
- 4) Rijeka Plavi Nil je otoka jezera Tana na Etiopskoj visoravni.

7 poena

7. Zaokruži pojmove koji se odnose na Pakistan:

- a) Adamov most
- b) Berberi
- c) **Pendžab**
- d) **Ind**
- e) Mekong

2 poena

8. Paleozoik je geološka era koja je trajala oko 375 miliona godina. U datoj tabeli upiši koje su njegove periode:

Era	Perioda		Starost (milioni god)
P a l e o z o i k	M l a đ i	Perm	245-286
		Karbon	286-360
	S t a r i j i	Devon	360-408
		Silur	408-438
		Ordovicijum	438-505
		Kambrijum	505-540

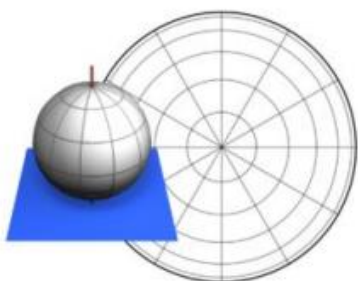
6 poena

9. Na fotografiji se nalazi Fingalova pećina na ostrvu Stafa, u sklopu arhipelaga Unutrašnjih Hebrida koji pripadaju Škotskoj. Ove stijene po postanku su magmatske.

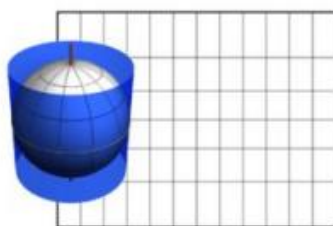

2 poena

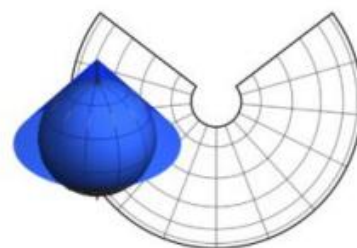
10. Date su kartografske projekcije. Na linijama ispod upiši o kojoj projekciji je riječ.

Azimutna

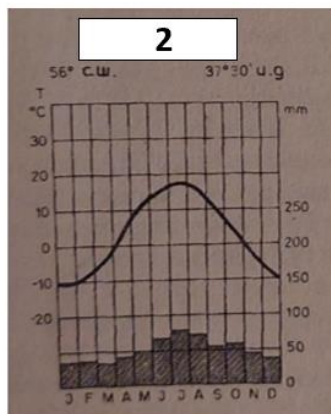
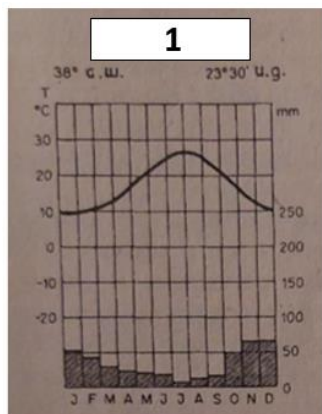
Valjkasta/ cilindrična

Kupasta/konusna

3 poena

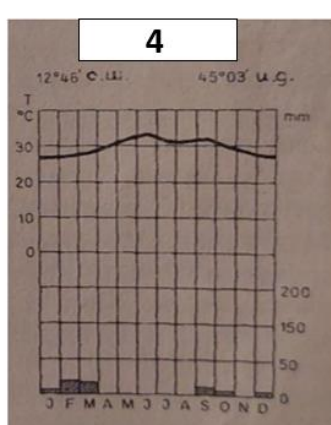
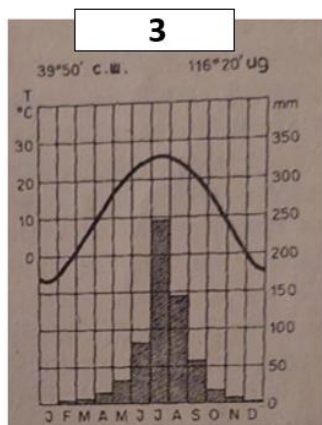
11. Dati su grafikoni srednje godišnje količine padavina i temperature. Na osnovu podataka poveži grafikon sa odgovarajućim gradom.

Moskva 3

Asuan 4

Peking 2

Atina 1

4 poena

12. Koja planina ne pripada navedenom nizu i zašto?

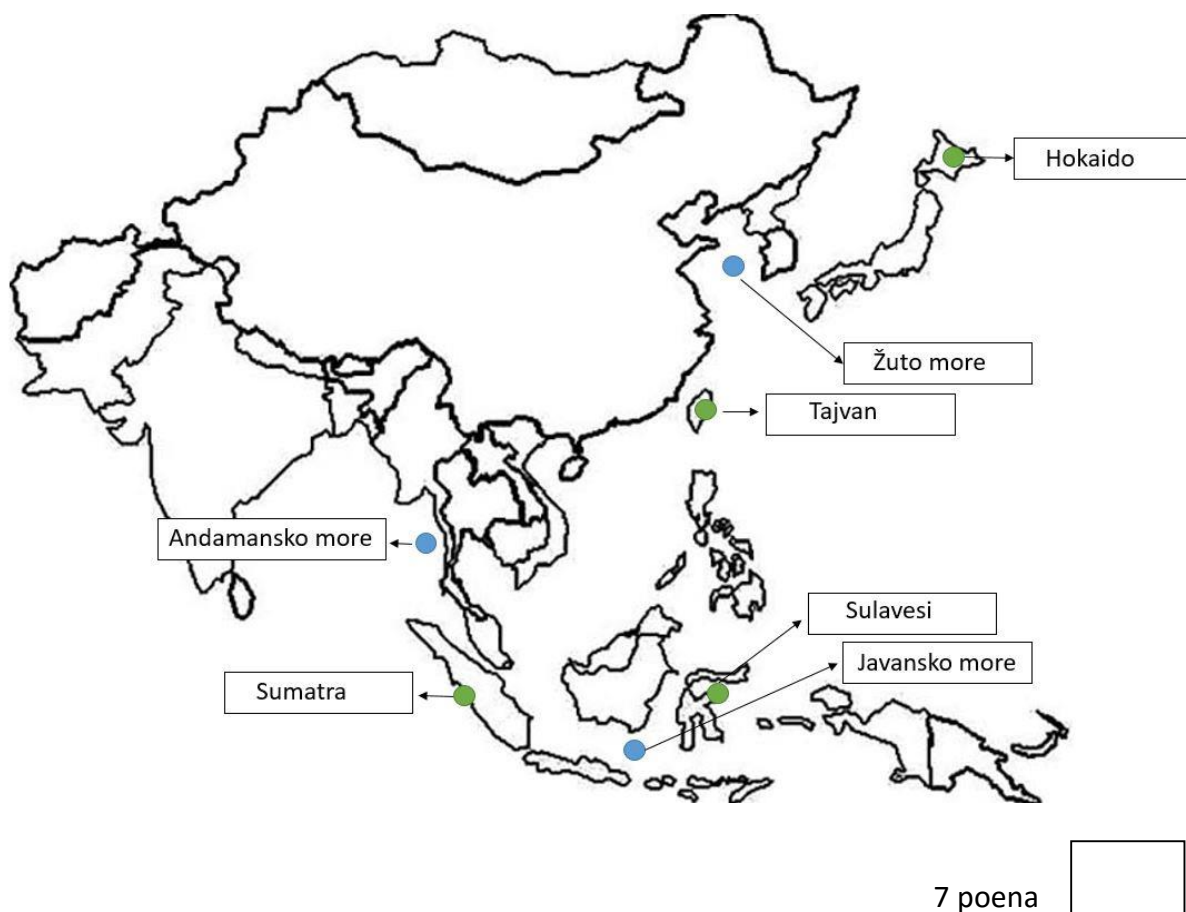
- a) Apalači
- b) Karpati
- c) Altaj
- d) Rodopi

Karpati su mlade vjenačne planine, ostale su gromadne.

2 poena

13. Data je nijema karta istočnog i jugoistočnog dijela Azije. Plavim krugom su obilježena mora, zelenim ostrva. U praznom prostoru upiši njihove nazive.

14. Dopuni rečenice:

- 1) Nijagarini vodopadi pripadaju tipu erozivnih vodopada.
- 2) Kada se veći broj vrtača nađe na nekoj teritoriji onda se taj predio naziva boginjavi kras.
- 3) Transsibirska željeznica povezuje glavni grad Rusije Moskvu, i najveći grad bajkalske regije Irkutsk sa najvećom ruskom lukom na obali Japanskog mora Vladivostokom.
- 4) Najvišii vrh Bjelasice je Crna glava, na visini od 2139 m.
- 5) Selo Bosača je najviše stalno naseljeno mjesto u Crnoj Gori.
- 6) Na Sinjajevini se nalaze Zabojsko jezero i Zminičko jezero.
- 7) Crna Gora je prvi put zabilježila negativan prirodni priraštaj 2020. godine.

11 poena

15. Date su planine u Crnoj Gori. Poveži planine sa planinskim vrhovima:

1. Maganik	<u>3</u> Pasjak
2. Prokletije	<u>1</u> Trešteni vrh
3. Kučke planine	<u>2</u> Očnjak
4. Ljubišnja	<u> </u> Jablanov vrh
	<u>4</u> Dernečište

4 poena

16. Upisivanjem odgovarajućeg slova na crtice poređaj gradove po geografskoj dužini od početnog meridijana prema istoku.

a) Rijad	1. <u>c</u>
b) Bejrut	2. <u>b</u>
c) Kartum	3. <u>a</u>
d) Baku	4. <u>d</u>
e) Tašknet	5. <u>e</u>

5 poena

